

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5.
Kiadóhivatal: Landesmann III. és Társándl.

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:

Egész évre 20 korona. Félévre 10 korona.
Negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések díja centiméterenkint 20 fillér

Az aggodalom,

ha hazafias, mindig tiszteltemélő. Sőt mondhatjuk azt, hogy kötelesség is, de be kell látni, hogy csak a jogosultság határain belül. Tul ezeken a határokon már kishitűség, mely nem hasznára, hanem ártalmára lehet épen a hazafias érdekeknek és így ezek ellen határozottan bűn számba megy.

Andrássy választójogi beszédéből meggyőződen domborodik ki ez a szempont, melyet a munkapárt választójogi skrupulusainak szegze ellenébe. Maga is táplál aggodalmakat, keresi is azok elosztására a módokat de a tulhajtásnak az a mértéke, mely a munkapárt álláspontjában jut kifejezésre, még azoknál a veszedelmeknél is nagyobb, melyek a munkapárt szerint a demokratikus jogikiterjesztés reformjából várnak a nemzetre. A munkapárti aggodalmaskodás egyszerűen igazolása a nemzeti és minden más esküdt ellenségünk vádjának, hogy a magyarság fölényét képtelenek vagyunk másképen megővni, mint erőszakos mesterkedésekkel, melyek alól amint felszabadulnának nemzetiségünk, attól a pillanattól kezdve vezető szerepünk is véget érne. A magyar nemzet államalkotó és államfenntartó erejének olyan nyílt tagadása ez, melynek hirdetéséért bizony már nem egy kifelé gravitáló izgatott állítottunk törvény elé.

E bűnös kishitűség jogosulat-

lanságát Andrássy a történelmi dokumentumok egész sorával dönti meg. Számba állítja vele hosszú ezeréves multunkat, melynek viharos hullamzásai alatt a széthuzó belső elemek hányszor fogtak kezét külső ellenségeikkel is, de a magyarság fölényét még így se voltak képesek soha legyűrni. Történelmi dokumentum a 48-as nagy átalakulás is, mely az akkori idők bölcs megértésével a rendiség helyébe a jogegyenlőséget ültette s ez is, nem hogy győngyöztette volna, de ellenkezőleg még izmosabbá tette a magyarság vezető erejét. És már történelmi dokumentum a magyarság máig lezajlott háborus multja is: nemzeti energiánk előtt a világ elismerése hajtott zászlót, tehát jövőendő hívatásának teljesítésében is csak a kishitűség kétkelkedhetik.

Igaz van Andrássynak s vele a jogkiterjesztés minden hívének hogyha most az új kor intő szava elől nem vattázzuk tele a füleinket hanem a demokratizáló erőt előrelátással szinte nemzeti fejlődésünknek szolgálatába állítjuk akkor csak történelmi hagyományainkhoz maradunk hűvek s követjük azt a magasztos példát, mely az idők megértésével 48 ban is nemzeti újjászületésünknek teremtette meg az alapját. A kishitűek akkor is a nemzeti veszedelmek harangjait kongatták s ma legnagyobb büszkeségünk, hogy nem találtak meghallgatásra. Bizunk benne, hogy a félrevert harangok zugása legszentebb hagyományaink felülkerekedését most sem akadályozhatja meg.

Az élelmezési kormánybiztos működési köre

Katonák a községekben

— márc. 9.

Az egyes közlelmezési körzetek élére kinevezett kormánybiztosok Windischgrätz herceg közlelmezési miniszter elnökségével tanácskozással gyűltek össze az Országos Közlelmezési Hivatalban. E tanácskozáson részt vettek már azok a törzstisztek is, akiket a kormánybiztosokhoz osztottak be. Az értekezleten a kormánybiztosok hatásköréről és a kormánybiztosok feladatairól folytattak megbeszélést.

Sok tekintetben megállapodás jött már létre és rövidesen elkészül az a szolgálati utasítás, amely a kormánybiztosok hatáskörét pontosan megállapítja. Valószínű, hogy a kormánybiztosoknak felfüggesztési joguk nem lesz, de a kihágási ügyek irányításába befolyhatnak. Igen fontos intézkedés lesz az is, amely a közlelmezési jegyzőket mentesíti a közlelmezés nehézségeitől és lehetővé teszi, hogy a jegyzők a községeknek a háboru alatt felgyülemlett egyéb fontos ügyeit intézzék és a közlelmezés kérdéseken kívül elintézésre váró sok rendkívüli fontos kérdésnek szentelhessek egész idejüket.

Szó van róla, hogy megbízható, intelligens és kellő tapasztalattal bíró katonák intézik majd a községekben a közlelmezéssel járó adminisztratív természetű munkát. Ezért is, de meg azért is, mert a közlelmezés ügyei egyébként is sok katonát foglalkoztatnak, minden kormánybiztosághoz egy törzstisztelet osztanak be, aki a kormánybiztoság körzetében műkö-

dó katonák személyi és fegyelmi ügyeit fogja intézni és aki a kormánybiztosoknak lesz alárendelve.

A kormánybiztosok a szervezés első munkálatai után nyomban a körzetükhöz tartozó városokat és vármegyéket látogatják meg, úgy tudom, hogy Joanovics Sándor kormánybiztos, alkalmasint még a jövő hét folyamán meglátogatja városunkat, ahol érintkezésbe lép a hatóságokkal.

Az eddigi tervek szerint a kormánybiztoságnak egy polgári és egy katonai osztálya lesz. A polgári osztályban két előadó fog működni és pedig egy büntetőügyi előadó és egy jogi előadó. A közlelmezési ügyek elintézés előtt és elintézés után a büntetőügyi előadóhoz kerülnek. A kormánybiztos minden kihágási ügy irányításába befolyhat.

A miniszterelnök intenciójának megfelelően a kormánybiztosok a rekvirálás ellen felmerült panaszokkal soren kívül, azonnal és lehetőleg a hely színen tartoznak intézkedni. A kormánybiztoságot — nem a rekvirálások szigorubbá tételére, hanem a méltányossági kérdések nagyobb tekintetbe vételére alakították meg.

A miniszterelnöknek az az álláspontja, hogy a mennyiben egyes hatóságok tévesen magyarították a rekvirálásra, vonatkozó rendeleteket, úgy eseket a tévedéseket sürgősen korrigálni kell és nyomban meg kell tenni az intézkedést esetleges bajok megelőzésére. Különösen áll ez ott, ahol esetleg a vetőmagot elekvirálták. A közönségnek tisztában kell lennie azszal, hogy a kormánybiztos első és főfeladata mindent elkövetni, hogy az esetleges bajok orvoslását nyerjenek.

Az összes kormánybiztosok március elején foglalják el helyeiket.

Ki a demokrata?

Irta: Buza Béla.

Mikszáth Kálmánnak van egy nagyon kedves elbeszélése, ha jól emlékszem, a címe: Szervusz, Pali bácsi! — Egy magyar uri ember története, aki Amerikában élt hosszabb ideig, a telesszíván magát a moderna nyugati állam egészséges eszméivel — a egyuttal nagy vagyonnal — visszaszűt Magyarországra, ahol bizony még meglehetősen szilárd volt az osztály uralom. Telve hazafias ambícióval, a demokrata eszméknek akart terjesztést lenni. A vármegye közgyűlésén valami nagy választás készült, itt akarta megvívni első harcát az ellenzék, amelynek feje a „nagy demokrata” — Pali bácsi — volt. És ő, aki sokáig ki nem mozdult hazulról, — hintóba ült, hogy személyes megjelenésével adjon erőt az ellenzéknek.

Volt pedig az ellenzéki vármegyei booszkoros nemességnek egy öb-

lős hangu kortese, egyik izléstelen példányá azoknak, akiket olyan jól ismerünk a Jókai mesteri rajzaiból. — Ez az ember már kora reggeltől leste, hogy bejön a Pali bácsi a választásra. S mikor meglátta a hintót, odarohant, kinyitotta az ajtót, s részeg mozdulattal odanyujtván a kezét, nagy fiduciaival köszöntötte az egyébként finom lelkű finom izléstű demokrata: „Szervusz Pali bácsi!”

Ettől a hangtól, ettől az alaktól, ettől az izléstelen bizalmaskodástól aztán Pali bácsi annyira megundorodott, hogy becsapván a hintó ajtaját visszafordult, s többet nem foglalkozott közügyekkel.

Mikszáth az ő nagy művészetével végtelen bájosan rajzolta meg ezt a kis esetet, és egy kis satírájának szánta a szárnypróbálgatását végző demokratizmus ellen.

De amily kedves és művészi es a rajz, ép oly kevéssé igaz. — A megtévesztésre rendkívül alkalmas, mert végtelen sokan nincsenek tisz-

tában azszal, mi az a demokratizmus? Mint ahogy a socialistárol való fogalmat igen sokan annak a munkakerülő, csavargó és részeges munkáslogénynek az alakjában tudják csak elképzelni, akinek apaos módra van a kendő a nyaka köré tekerve, — épeny a demokratizmust is úgy képzelik, hogy a finom izléstű embernek okvetlenül kell társalognia majd a kaszinóban minden polgártársal.

A demokratizmusnak semmi köze nincs az embereknek, mint társas lényeknek, egymás közötti érintkezéséhez. Semmi köze nincs ahhoz, hogy az ember kiket válasszon ki embertársai közül, akiknek társaságában szabad öráit eltölteni akarja, szellemi szükségleteit kielégíteni véli.

A demokratizmus nem akarja a grófi társaságra reakciónyszeríteni, hogy a munkás embert is vegyék fel az ő exkluzív kaszinójukba. Sőt ebben a tekintetben a demokratizmus arisztokratább, souverainebb el-

veket hirdet, akár egy imperiálista uralkodó, vagy egy fertály magnán.

Lelkemnek szinte fennhéjás, gögős joga, hogy olyan társat keresek hozzá amelyik annak megfelelő, s távol tarthassam tőle a „profanum vulgust” — ha az sérti az én érsékeny benső világomat, amelyben az én „én”-em, mint egy despota uralkodik.

Mindehhez a demokratizmusnak semmi köze nincs.

A demokratizmus világa, — mely népuralmat jelent, — az állam politikai, társadalmi (nem társasághehi!) és gazdasági berendezéseinek kezdődik, — és lényege alapoleme az, hogy ezeknek a berendezéseknek a fundamentuma az emberek feltétlen egyenlősége legyen.

Demokrata az, aki a törvény előtti feltétlen egyenlőségnek a híve. Demokrata az, aki a jogokkal való fehruhásánál, s a jogok gyakorlatával minden megkülönböztetést perhorreskál, különösen, ha ennek a

Fried Lajos.

Írta: Duza Barna.

Milyen ábrándos, reménykedő vágyódással álmódoztam a fogság végtelen óráin át arról a percről, amikor újra cikket fogok írni a "Felsőmagyarországi Hírlap"-ba!

Hányszor kérdeztem a sorsotól, kétkedő eltűnéssel, hogy megérem-e még valaha ezt a percet, ami nekem olyan lesz, mint egy kis újászületés, mint elmúlt szép időim kedves visszatérése.

Dehogy sejtettem akkor, hogy az első két betű, amit ennek az újságnak a számára leírok, Fried Lajos gyászkeretbe foglalt neve lesz!

Dehogy sejtettem, hogy Fried Lajos lesz az első, akit hazajöttöm után magyar földön temetőbe kísérek.

Mennyit készültem neki mondani! Mennyi mindenről vágytam beszélni vele! A multak emlékeiről, a jövő terveiről és reményeiről.

Negyedfél esztendő alatt számtalan sokat gondoltam rá, számtalan sokszor gondolkodtam róla és olyan jól esett remélni, hogy ezeket a gondolatokat lassacskán majd mind elmondhatom neki.

S egyszer köszönhettem csak a megérkezésem után és a második találkozáskor már az utolsó istenhözadót mondtam el a koporsójánál.

Bizony keserű, kinzó gúnyt űz a sors minden tervünkből, minden reménykedésünkből!

Fried Lajos. Káprázik a lelkem a ragyogó képektől, fényes emlékektől, amiket ez a név színes, hosszú rajban élve varázsol.

Büszke, nagy küzdelmek, dicsőséges bukások, tündöklő diadalok. Újhely polgárságának tetterős öntudatra ébredése, Zemplénnvármegye aletlan szunnyadó szivének hatalmas megdöbbenése. Eszmék hódítása, vágyak, törekvések nagyszerű győzelme.

A mi szűkebb hazánk történetében ehhez a családásával és fájdalmaival is olyan gyönyörű időszakhoz el nem térhető szálakkal fog visszódni mindig a Fried Lajos neve.

Fried Lajos. Messze sugárzó fényességét lát a lelkem. amikor ezt a nevet kimondom.

Labogó fátyalfény kigyózik végig Újhely utcáin. Emberek sűrű, nagy tömegétől sötétlik, emberek riadó lelkesedéstől visszhangzik a tágas piac tért. A város polgársága köszönti küzdelmeinek ünnepelt vezérét.

Fried Lajos beszél. És úgy érzem, hogy elhalványul a fátyalfény és halaványul a villamoslámpák tüze. Mert a földi fények leghatalmasabbja kezd világitani: egy kivé-

teles erejű nagy emberi szellem le-büvíelő fényessége.

Remek ezüst koszorút nyujtanak át, széles pirosfehérzöld szalaggal. "Honni érdem jutalma a hívek szeretete."

Most a ravatala mellett láttam az ezüst koszorút. A szalagján mintha világitott volna ez a gyönyörű felírás. A gyász fájó sötétségébe s a halál kegyetlen hidegességébe mintha oda búvílto volna vizsgálatásul, egész-telesül elmúlt küzdelmeink, elmúlt diadalaink soha ki nem alvó fényét és melegségét.

Más kép. Még nagyobb néptömeg s talán még nagyobb lelkesedés. A munkácsi választás.

Emberfejek áradata hullámzik a tágas, nagy munkácsi főtéren. — Messzire zug tombol az öröm ujjongása.

Fried Lajos beszél. Megköszöni a képviselői megbízó levelet.

— "A kezemet mindig a szíve-mem tartottam, sohase a zsebemben. Így maradtam szegény ember."

Igazat mondott. A szíve után ment, a szíve szerint cselekedett egész életén át. Mintha egy nagy szív lett volna csak az egész ember. Egy szerettel teljes, melegen érző, minden szépért és jóért lelkesen dobbanó nagy emberi szív, amelynek a rendes emberi mértékűt messze kimagasló hatalmas elme és ragyogó szellemi tehetség állt a szolgálatában.

Szegény ember maradt-e valóban? Igaz, kincseket nem hagyott maga után. De ha meg lehetne mérni aranyértékkel a jó emberek szeretetét, akkor kevés ember hagyatékában találhatnánk annyi nagy és drága kincset, mint a Fried Lajoséban.

Küzdött viaskodott egész életén át, de csak szeretni tudott mindig, soha se gyűlölni senkit. Azokat se, akik ellen harcolt. S őt se gyűlölte senki, őt is csak szeretni tudta mindenki. Azok is, akik pedig olyan sokszor érezték nagy szelleme harci nyílainak sebző erejét.

Mert lelkeinek lényege a jóság volt s ezt mindenki tudta felőle.

A Fried Lajos védőbeszédei! Milyen kivételes lelki gyönyörűség volt hallgatni azokat! Nem csak nagy tudás, nem csak sziporkázó szellem ragadott el bennük, hanem az ember-szerető szív, jóságos melege s a gyöngéd, nemes lélek színes költés-zete. Nem csak jogi élvezet volt őt hallgatni, hanem költői gyönyörűség is.

Nála különbö viedougyvéd bizony egy se volt Magyarországon.

És a Fried Lajos társalgása! Milyen magas lelki öröm volt együtt lenni vele, látni egy nagyszerű szellem káprázató sugárszórását, egy hatalmas elme ragyogó ötleteinek színes tüzijétékát s érezni egy csak szeretni tudó nemes lélek őszinte melegségét!

megkülönböztetésének a vagyon vagy a születés alapja.

Gondoljunk csak a virilismusra, s a főrendihásra. — Mily időtlen alakulás volt ez a politikai intézményeknek. Azokat, akik egyébként is el voltak látva a földi szerenose minden áldásával, ép ezen a oimén, — késs ironia —, még külön jogokkal ruházták fel a közigyék intézésénél. Azt mondják azért, mert nagy vagyonukkal fogva nagyobb volt az érdekelttségük is a közigyék mikénti intézésénél. — Hát persze hogy nagyobb volt, — de ép ez az érdekelt-ség lett volna tisztességes felfogás szerint az akadály annak, hogy külön jogokkal ruháztassanak fel.

Demokrata az, aki azt kívánja, hogy tehetősége, becsülete, és munkája szerint mindenki érvényesülhessen, és megfordítva, aki kívánja, hogy ennek az érvényesülésnek ne is lehessen más módja.

Demokrata az, aki azt kívánja, hogy ne legyenek uralkodó osztá-

lyok, ne legyenek döntő tényesők a községi, törvényhatósági és parlamenti élet terén.

Demokrata az, aki ellensége a rangoknak és osztoba címeknek. Ne legyen más megkülönböztetés az egy oirme az embereknek, mint az a me-lyet a munka és a tisztesség jelzői adnak neki.

Demokrata az, aki ellensége a költött birtokrendszernek, a hitbizományoknak, amelyek hatalmas bástyái az emberi egyenlőségnek, és akadályai az egészséges gazdasági fejlődésnek.

Demokrata az, aki olyan országot akar, amelynek kapujára ez van felírva: "Itt a becsület és a munka" uralkodik.

És ez ma már mind csak emlék. Fried Lajos a temetőben fekszik. Csak a lelkünk fogja őt látni a multa visszagondolás kedves és jöleső percében.

Pekáry Gyula, Matolai Etele, Fried Lajos. Így mentek el egymás-másután a mi szép küzdelmeink nagy vezérei.

Elmultak azok a küzdelmek s elmultak utánuk ők is. Az a sok szép, az a sok nagy, az a sok dicsőséges nap, amit velünk együtt éltünk át, ma már csak emlék, ma már csak mult.

Hanem ez a mult a mi jövőnk! Ebből a multból, ennek az eszméből, ennek a törekvéséből kell a magyar jövőnek megszületnie.

Ez a mult nem hal meg soha, Jobban, hatalmasabban él ma is, mint a vértől irtózatos jelen.

Sőt most kezd csak igazán élni, mert, most, épen most jött el az ideje, hogy éltető, megváltó valóság-gá váljék!

Mert ez a mult jelenti Magyarország teljes állami függetlenségét. Halott vezéreinknek az a parancsa, hogy a küzdelmet folytatni kell.

És ha diadalra vesszük azt a zászlót, amely az ő meghidegült kezünkből kihullott, az lesz az ő elköltözött lelkeik boldog és dicsőséges feltámadása!

A „Magyaros“ visszavételének évfordulóján a 10-es honvédeket átirattal üdvözölte Zemplénnmegye.

— márc. 9.

Legutóbbi lapszámunkban hírtl adtuk, hogy a diadalmas tízes honvédek, egyik legnagyobb fegyvertényének — a Magyaros megvívásának — évfordulóját fényos keretek között ünneplik meg. Arról is megemlékestünk, hogy Zemplénnvármegyét véreinek öröm napján küldött-ség fogja Kőszintmentésében képviseelni, hogy avval is kifejezést adjon a vármegye a tízesek iránt érzett nagyrah-csületeségük.

Most sajnálatlall kell közölnünk, hogy az Ünnepegen küldötttag rész nem vesz amit Dókus Gyula társán az niábbi levélben hozott tudomására a 10-es honvédek sereparancsnokságának.

M. kir. 10. b. gy. e. Parancsnokságának

Táboriposta 425

A legnagyobb közönséggel vette a Parancsnokságunk f. évi február hó 18-án keltezett és hozzá-m február hó 28-án érkezett azon nagybecsű átiratát melyben vármegyénket a Magyaros helyterületnek 1917. évi március hó 8-án történt visszavétele évfordulóján Kőszintmentésében tartandó emlékülünnepeyre meghívni szives kedett.

Sajnálatlall értesitem a Parancsnokságát, hogy tekintettel a nagy távolságra és az ismert igen rossz közlekedési viszonyokra, törvényhatóságunk részéről ezen a bizonyára lélekemően szép ünnepe-lyen senki sem jelenhet meg.

Amidőn biztosítom a Parancsnokságát, hogy a rendezendő emlék Ünnepevényen lélekben jelen lesünk, hazánk határait hősiessen védő további munkájukhoz. Isten áldását kérjük.

Fogadja a Parancsnokság kiváló tiszteltem nyilváníatását.

1918. III. 14.

Dénes, alispán.

Zemplén és a békekötés következményei.

Veszélyben a bortermeles.

Nincs szőlőmunkás.

Mozgásgundog.

A keleti béke lenyűgöző hírei közbén, minden örömménylívánítás, minden lobogó békevéség mellett is komoly problémák kezdik foglalkoztatni a békével kapcsolatban Zemplénn — valószínűleg az egész ország gazdaságosságát, melynek a béke nemcsak a rettenetes embertragédia végének első komoly jelét, hanem új gondokat is jelent. Olyan gondokat, amikre az örömeik napjában senkinek sem jutott eszébe gondolni, de amelyek máris előrevetik árnyékukat.

A föld megművelésének kérdése forog kockán, ha a békekötéssel egyidőben intézkedés nem történik a gardák aggodalmait illetőleg. A híres Montecuccoli féle elmélet, mely szerint pénz, pénz és harmadszor is pénz kell a háboruhoz: megdőlt. A háboruhoz ma kenyér, kenyér és harmadszor is csak kenyér és csak azután kell a munició és katona és ha épen van, pénz is kell, bár ezt ez a háboru inkább szaporította.

A gardák aggodalma az orosz-ukrán foglyoknak a gazdaságban eddig betöltött szerepére vonatkozik. Az orosz foglyok a béke komoly híreire egyszerűen nem dolgoznak, sőt tömegesen megkísérlik a szökést békés hazájuk felé. A gazdaságok a tavaszi munkák előtt a legnagyobb bizonytalanságban állnak a követe-lék — országos érdekből, hogy anonnal gondoskodás történjék a haszna-vehetetlen foglyok pótlására és a békekötésnél amenny is haszná-nyítandó foglyok helyett más munka-erők biztosítására. Enélkül nincs termés jövőre, enélkül a háboru és a béke sorsa egyaránt veszélyben van.

Szőlőművelés.

Nyílt kérdés a város alvó szőlőbirtokosaihoz.

Hasonlóan súlyos a helyzet — különösen városokban — a szőlő megmunkáltatásának kérdésénél. Már a béke esztendeiben is eminesen gond-ját képezte a szőlőbirtokoknak az egész munkáltatási évre szükséges munkaerők biztosítása. Valóságos verseny fejlődött ki az akkori viszonyokhoz mérten óriásnak mondott bérek emelésével, ezáltal igyekezve elérni a munkás csapatnak egyhelyre történő lekötését. A miserabilis munkáviszonyokat kimondhatatlanul nagy mértékben enyhítette az igazsággyi-kormány intézkedése amely lehető-vé tette a raboknak szőlőinkben le-endő foglalkoztatását. A háboru mint minden erre is károsan befolyással van. — Üresek a börtönök, non mintha az erkölcsök javulnának, hanem mert a büntetésnek egy hány-adtát kitélték és jó viseletű foglyokat feltétlenül elbocsátják, de csak azért, hogy katonai költelzettségük-

HIREK.

Katonai előléptetések.

A februári előléptetések során Jencs Árpád csendőrnagy csendőrbánszerezzé, Bettelheim Sándor, Dr. Csizy Béla, Görgey Gábor, Segesváry József, Zimonyi Henrik népfelkelő főhadnagyk, népfelkelő századosokká léptek elő.

— Üsszeírják a gazdák cséplési és őszi szénázásukat. Az országos Szénázásbizottság biztosítani akarja a gazdák részére a csépléshez és őszi szénázáshoz szükséges szénamennyiséget és összeírásokat küldött az alapjáni hivatalhoz, hogy azokban felvéssék, kiknek mennyi szénra van szüksége. Az összeírásba csak azok a gazdák vehetők fel, akiknek 200 magyar, 150 kat. hold, vagy ennél nagyobb gabonával bevett területük van és széntüzelésre berendezett géppel csépelnek vagy szénatának. A kisebb gazdák cséplési és szénázási szükségletéről másképpen fog gondoskodás történni. Az összeírás mihamarabb megkezdődik.

— Elfogott betörő. A miskolci katonai rendőrség egy revolveres banditát fogott el néhány nappal ezelőtt, aki nemcsak Miskolcra, hanem Magyarországon felvidéki városait is meglátogatta. A bandita a városokba látogatásai során a városokba és városokba is több betörést, lopást követett el. Az eddig megállapított adatok szerint kb. 15-20 ezer székelt meg a katonai rendőrség kezéből. 1915 óta alandó körözés alatt áll, néhányon csak kézre került, másnap vagy harmadnap mindig megugrott. Sallágyi Károly 12 ik hónapig gyalogosredbeli szakaszvezető a 18bb-szörbösen körözött ember, aki 1917 augusztusában került először a miskolci katonai rendőrség kezére. Miután beteg volt, a barakkórházban helyezték el, ahonnan háromszor szökött el. Majd Sátoraljaújhelyre került, ahol mindenütt megugrott a katonai rendőrség kezéből, mindenütt viharos menekést hagyva maga után. Sátoraljaújhelyen a barakkórházat fosztotta ki. Lapeddket, ágyházaikat fahéremelt lopott nagy mennyiségben. Részese a híres szatócsai betöréseknek, amikor hónapokon keresztül rettegtek a másod- és harmadrendű szatócsokat Sallágyi Károly mindennapos betörései. — Néhány héttel ezelőtt Miskolcra tette át székhelyét. A katonai rendőrség, mint gyanúsát, előállította, itt valószínűleg a barakkórházban találtak nála a hamis marseutákat, szabadságos leveleket és igazolványokat. Ezeket nemcsak a saját ösljaira használta fel, hanem új pénzért a katonáknak is árultotta.

— A Solymosi stagione kiállítás Sátoraljaújhelyen. Solymosi Márton, aki a háború előtti esztendőben a városban rendezett magas színvonalú művészeti kiállítását tette nevével Sátoraljaújhelyen ismertté. S. akinek a legmagasabb kultur igényeket is kielégítő nagyszabású képművészeti kiállítását sokan irnak mostanában ungvári lapjainra, legközelebb Sátoraljaújhelyre érkezik és itt Csák István,

Katona Nándor, Koszta József, Rottmann Morart, Pesko Géza, Dudits Andor, Kosztolányi Kálmán Gyula, Albert Ferenc, Balla Béla, Bozsmán Ritta, Bükkerti Mariska, Borkes Antal, Bosznay István, Erdőssy Béla, Éder Gyula, Hány Gyula, Glatter Armin, Gergely Imre, Gulácsy Lajos, Hadesi Oszkó, Herrér Cézár, Hoyer Artur, Juszkó Béla, Kérdi-Kovács László, Kaszinyi Ödön, Kéhi János, Molnár Z. János, Neogrady Antal, Nyilassy Sándor, Náray Aurél, Nádler Róbert, Olgyai Viktor, Pörge Gergely, Pállya Cselenstin, Pállya Károly, Papp Sándor, Papp Emili, Rainerné Istvánffy Gabriella, Romek Árpád, Szontagh Tibor, Telkessy Valter, Zombory Lajos, Zorkóczy Gyula és Udvari Géza ismertnevi festőművészek képeiből kiállítást rendez.

— Súlyos haláleset. Vassilios Péter orosz fogoly, Guttman Ignác német fuvaros lovas hajtotta. A lovak hirtelen megbokrosodtak és elragadták a szekeret. Vassilios kocsis a lovak közé szuhant, amelyek keresztül gábolta rajta, úgyhogy súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett. Beállították az Erzsébet kórházba.

— Ukrajna gazdasági jelentősége. Ukrajna gazdaságilag az orosz birodalom legértékesebb része volt. Ezen az országon át jutni a Fekete-tengerhez, amely felé az orosz kivitelt 70 százaléka irányul és amely felől az orosz behozatal 33 százaléka érkezik. A Kaukázusba, Perzsiába és Indiába a leggyövidebb út Ukrajnán át vezet. Évente 250 millió métermátra gabonát termelt az ország és körülbelül ugyanannyi egyéb mezőgazdasági terményt. Az oroszországi repülőgépek áthatala, az oroszországi dohány két harmadrésze Ukrajnán termelt. A cukorkészletek Ukrajnán jelenleg is igen nagyok; ezeket jeltölték meg az ukrán papírpénz legfőbb fedezetül. Számos erdeje van az országnak igen értékes faanyagai. A szarvasmarhaállomány békében harminc millió állatra becsültek. Az oroszországi szénttermelés 70 százaléka és az egész világ mangántermelésének 18 százaléka onnan került ki. A legutóbbi békésvben 17 millió tonna nyersvasat és 13 millió tonna acéot termelt Ukrajna, amely egyuttal Kelet-Európa egyik dűli gigaanyaggyártó rendelkezik. A sótermelés 1 millió tonna.

Közgazdaság.

A sertéstartó gazdák figyelmébe! Az Országos Közéletnevelési Hivatal vezetése, kir. miniszter úr 58974—1918. VI. számú rendelkezésével az Országos Sertésforgalmi Irodát bízta meg a hadsereg és az ország szállításának biztosítása végett szükséges ipari hialálási akció megszervezésével és lebonyolításával, felhatalmazva az irodát, hogy a hialáláshoz kellő soványserthes anyagot szűkség esetén rekvirálás útján szerezze meg. Az Országos Sertésforgalmi Iroda felhatalmazást nyert arra is, hogy mindazon állattartóknak, (tenyésztőknek) kik soványsertheseket a rekvirálás elkerülése végett az alább kitűzött határideig önként felajánlják, arannyiben azok az iroda által alkalmasoknak találtnak és tényleg átvételnek, saját hialálási elmaradása folytán elvesztett hasznuk kárpótlásul a meximális áron felül élőszuly kilogrammonként 1 korona prémiumot fizessem. Felhívjuk ennél fogva mindazon állattartókat (tenyésztőket), akik páronként legalább 100 kg. súlyu

soványserthesekkel rendelkeznek, hogy soványserthes-állományukat legkésőbb folyó évi március 10-ig az Országos Sertésforgalmi Iroda II. főosztályának (Budapest, V. Sas-utca 27. sz.) saját érdekükben önként ajánlják fel, mert a felajánlás elmulasztása esetén soványserthes állományuk a legelső sorban rekvirálás keresztülvitelével fog megszeresetteti s elsők a fenti, fogi előnyt nyújtó prémiumtól. A bejelentésnek a valóságos hiven tartalmaznia kell a sertések darabszámát, életkorát, az átvételtség mérvét, a páronkénti átlagsúlyát annak megjelölését, hogy a sertések miskaróitak és heréiteke. Milyhelyt a páronként 100 kg. súlyt elérték, bejelentendők azon sertések is, melyek jelenleg páronként 100 kg-on alul vannak. A fenti prémium az ilyen sertések után csak akkor fizetetik, ha azok bejelentése legkésőbb folyó évi április hó 30-ig megtörténik és ha a bejelentett sertések az iroda által alkalmasoknak találtnak és tényleg átvételtek, 20 darabon aluli tételek nem jelentendők be. Azok a mezőgazdasági hialálók, akik korábban is rendszeresen foglalkoztak hialálással, tehát megfelelő hialálói teeleppl rendelkezéssel, sertésbejelentésükkel egyidejűleg ajánlatot tehetnek arra, hogy a birtokukban lévő beállításra alkalmas soványsertheseket a szükséges takarmány kiutalása ellenében önmaguk hialálókai megállapított feltételek mellett. Az Országos Sertésforgalmi Iroda az összes figyelembe jöhető körllmények gondos mérlegelése és felelet hatóságának irányítása alapján esetről-esetre fogja a beérkező ajánlatokat elbíralni.

Az Országos Sertésforgalmi Iroda nyomatékosan figyelemelteti a gazdákat, hogy soványsertheseket a kitűzött határideig önként ajánlják fel, nemcsak azért mert esáltal jelentékeny anyagi előnyhöz jutnak és elkerülik a szigorú rekvirálással járó kellemetlenségeket, hanem azért is, mert az iroda a jövőben a soványserthesek szállítását engedélyezni nem fogja s így a felajánlás elmulasztású gazdák amugy sem értékesithetik majd más módon sertéseiket.

Országos Sertésforgalmi Iroda.

Felölös szerkesztő: Landemann Miksa, Szerkesztő: György Lajos.

Birkahús

füstölve vagy nyersen, nagyobb mennyiségben átvész

Lukács Rezső

hentes-áru nagykereskedő Budapest, VII., Barcsay-utca 11. sz. Telefon 138—76.

Kiválóan bevált Szőlőkötöző-zsineget

ajánl a Hungaria Ártai Pamutgyár R.J. Aradon.

Az általános anyaghiány miatt ajánlatos a szükséglet mielőbbi fedezése, mert a csekély készletekre való tekintettel, a megrendelések csak beérkezésük sorrendjében vehetők figyelembe.

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ“ SODORNI VALÓ SZIVARKAPAPIRNAK ÁRA

1 könyvecskében 60 lap van.

30 fillér.

Minden könyvecskén rajta van a védjegy.

és a gyáros aláírása

Fried Lajos.

Irtá: Buza Barna.

Milyen ábrándos, reménykedő vágyódással álmozdítottam a fogság végtelen óráim át arról a percről, amikor újra cikkeket fogok írni a „Felsőmagyarországi Hírlap”-ba!

Hányszor kérdeztem a sorsot, kétkedő eltűnéssel, hogy megérem-e még valaha ezt a percet, ami nekem olyan lesz, mint egy kis újjá születés, mint elmúlt szép időim kedves visszatérése.

Dehogy sejtettem akkor, hogy az első két betű, amit ennek az újságnak a számára leírok, Fried Lajos gyászkeretbe foglalt neve lesz!

Dehogy sejtettem, hogy Fried Lajos lesz az első, akit hazajöttöm után magyar földön temetőbe kísértek.

Mennyit készültem neki mondani! Mennyi mindenről vágytam beszélni vele! A multak emlékeiről, a jövő terveiről és reményeiről.

Negyedfél estendő alatt számtalan sokat gondoltam rá, számtalan sokszor gondolkodtam róla és olyan jól esett remélni, hogy ezeket a gondolatokat lassacskán majd mind elmondhatom neki.

S egyszer köszönhettem csak a megérkezésem után és a második találkozásuk már az utolsó istenhözadót mondtam el a koporsójánál.

Bizony keserű, kínzó gunyt űz a sors minden tervünköl, minden reménykedésünköl!

Fried Lajos. Képrázik a lelkem a ragyogó kepektől, fényes emlékektől, amiket ez a név színes, hosszú rajban élve varzsol.

Bűszke, nagy küzdelmek, dicsőséges bukások, tündöklő diadalmok. Újhely polgárságának teretős öntudatra ébredése, Zemplénvármegye aletlan szunnyadó szívének hatalmas megdöbbenése. Esmék hódítása, vágyak, törekvések nagyszerű győzelmek.

A mi szűkebb hazánk történetében ehhez a családjával és földjeivel is olyan gyönyörű időszakhoz el nem téphető szálakkal fog fűződni mindig a Fried Lajos neve.

Fried Lajos. Messze sugárzó fényességet lát a lelkem, amikor ezt a nevet kimondom.

Labogó fátyalfényen kigyózik végig Újhely utcáin. Emberek sűrű, nagy tömegétől sötétlik, emberek riadó lelkesedéstől visszhangzik a tágas piacér. A város polgársága közönséges küzdelmeinek ünnepeit vezérli.

Fried Lajos beszél. És úgy érzem, hogy elhalványul a fátyalfény és halaványá gyengül a villamos lámpák tüze. Mert a földi fények leg hatalmasabbja kezd világítani: egy kivé-

teles erejű nagy emberi szellem lebüvölő fényessége.

Remek ezüst koszorút nyujtanak át, széles piroséteherzől szalaggal. „Honfi érdem jutalma a hívek szeretete.”

Most a ravatala mellett láttam az ezüst koszorút. A szalagján mintha világított volna ez a gyönyörű felírás. A gyász fájó sötéttségébe s a halál kegyetlen hidegségébe mintha oda bűvölte volna vizsgálatásul, egész telésül elmúlt küzdelmeink, elmúlt diadalaink soha ki nem alvó fényt és melegséget.

Más kép. Még nagyobb néptömeg s talán még nagyobb lelkesedés. A munkácsi választás.

Emberfejek áradata hullámzik a tágas, nagy munkácsi főtéren. — Messzire zug tombol az öröm ujjongása.

Fried Lajos beszél. Megköszöni a képviselői megbízó levelet.

— „A kezemet mindig a szívemen tartottam, sohase a zsebemben. Így maradtam szegény ember.”

Igazat mondott. A szíve után ment, a szíve szerint cselekedett egész életén át. Mintha egy nagy szív lett volna csak az egész ember. Egy szerettel teljes, melegen érző, minden szépet és jóért lelkesen dobbanó nagy emberi szív, amelynek a rendes emberi mértéktől messze kimagasló hatalmas elme és ragyogó szellemi tehetség áll a szolgálatában.

Szegény ember maradt-e valóban? Igaz, kincseket nem hagyott maga után. De ha meg lehetne mérni aranyértékkel a jó emberek szeretetét, akkor kevés ember hagyatékában találhatnánk annyi nagy és drága kincset, mint a Fried Lajoséban.

Küzdött viaskodott egész életén át, de csak szeretni tudott mindig, soha se gyűlölni senkit. Azokat se, akik ellen harcolt. S őt se gyűlölte senki, őt is csak szeretni tudta mindenki. Azok is, akik pedig olyan sokszor érezték nagy szellemi harcnyilainak sebző erejét.

Mert mindenki lényege a jóság volt s ezt mindenki tudta föléle.

A Fried Lajos védőbeszédei! Milyen kivételes lelki gyönyörűség volt hallgatni azokat! Nem csak nagy tudás, nem csak sziporkázó szellem ragadtott el bennük, hanem az emberszerető szív, jóságos melege s a gyöngéd, nemes lélek színes költésze. Nem csak jogi élvezet volt őt hallgatni, hanem költői gyönyörűség is.

Nála különb védőügyvédek bizony egy se volt Magyarországon.

És a Fried Lajos társalgása! Milyen magas lelki öröm volt együtt lenni vele, látni egy nagyszerű szellem káprázató sugárszórását, egy hatalmas elme ragyogó ötleteinek színes tűzijátékát s érezni egy csak szeretni tudó nemes lélek őszinte melegségét!

lyok, ne legyenek döntő tényesők a községi, törvényhatósági és parlamenti élet terén.

Demokrata az, aki ellensége a rangoknak és ostoba címeknek. Ne legyen más megkülönböztetés vagy címe az embereknek, mint az a melyet a munka és a tisztesség jelzői adnak neki.

Demokrata az, aki ellensége a kötött birtokrendszernek, a hitbizományoknak, amelyek hatalmas bástyái az emberi egyenlőségnek, és akadályai az egészséges gazdasági fejlődésnek.

Demokrata az, aki olyan országot akar, amelynek kapujára ez van felírva: „Itt a becsület és a munka uralkodik.”

És ez ma már mind csak emlék. Fried Lajos a temetőben fekszik. Csak a lelkünk fogja őt látni a multa vizsgálódolás kedves és jöleső percbenben.

Pekáry Gyula, Matolai Etele, Fried Lajos. Így mentek el egymásután a mi szép küzdelmeink nagy vezérei.

Elmúltak azok a küzdelmek s elmúltak utánuk ők is. Az a sok szép, az a sok nagy, az a sok dicsőséges nap, amit velünk együtt élünk át, ma már csak emlék, ma már csak mult.

Hanem ez a mult a mi jövőnk! Ebből a multból, ennek az eszméiből, ennek a törekvéseiből kell a magyar jövőnek megszületnie.

Ez a mult nem hal meg soha, Jobban, hatalmasabban él ma is, mint a vértől irtózatos jelen.

Sőt most kezd csak igazán élni, mert, most, épen most jött el az ideje, hogy eltét, megváltó valóság-gá váljék!

Mert ez a mult jelenti Magyarország teljes állami függetlenségét.

Halott vezéreinknek az a parancsa, hogy a küzdelmet folytatni kell.

És ha diadalra visszük azt a zászlót, amely az ő meghidegült kezünkből kihullott, az lesz az ő elköltözött lelkeik boldog és dicsőséges feltámadása!

A „Magyaros” visszavételének évfordulóján a 10-es honvédek átirattal üdvözölte Zemplénmegye.

— márc. 9.

Legutóbbi lapszámunkban hírtl adtuk, hogy a diadalmass tízes honvédek, egyik legnagyobb fegyvertényének — a Magyaros megvívásának — évfordulóját fényes keretek között ünneplik meg. Arról is megemlékezünk, hogy Zemplénvármegyét véreinek öröm napján kiűzött-ség fogja Kódszententől kezdve képeisni, hogy avval is kifejezett adjon a varmegye a tízesek iránt érzett nagyra-becsüléséért.

Most sajnálattal kell közölnünk, hogy az ünnepségen küldött rész nem vesz annál Dókus Gyula aisan az alábbi levélben hozott tudomására a 10-es honvédek orredparancsnokságának.

M. kir. 10. h. gy. e. Parancsnokságának
Táboriposta 425

A legnagyobb köszönettel vettem a Parancsnokságnek f. évi február hó 18-án keletezett és hoztam február hó 28-án érkezett azon nagybecsű átiratát melyben varmegyémet a Magyaros helyterületnek 1917. évi március hó 8-án történt visszavétele évfordulóján Kódszententől kezdve tartandó emlékünnepélyre meghívni sziveskedett.

Sajnálattal értesítem a Parancsnokságot, hogy tekintettel a nagy távolságra és az ismert igen rossz közlekedési viszonyokra, törvényhatóságunk részéről ezen a bizonyára lélekenesen szép ünnepe-lyen senki sem jelenhet meg.

Amidőn biztosítom a Parancsnokságot, hogy a rendezendő emlék Ünnepevény léleken jelen leszek, huszánk batárait hősiesen védés további munkájukhoz. Isten áldását kérjük.

Fogadja a Parancsnokság kiváló tiszteltem nyilvánítását.

1918. III. 14.

Dókus, aispán.

Zemplén

és a békekötés
következményei.

Veszélyben a bortermeles.

Nincs szőlőmunkás.

Mozgásgazd.

A keleti béke lenyűgöző hírei közbén, minden örömszólítás, minden labogó békefény mellett is komoly problémák kezdik foglalkoztatni a bétével kapcsolatban Zemplén — valószínűleg az egész ország gazdaságkörütségét, melynek a béke nemcsak a rettenetes embertragédia végének első komoly jeleit, hanem új gondokat is jelent. Olyan gondokat, amikre az örömek napjaiban senkinek sem jutott eszébe gondolni, de amelyek máris előrevetik árnyékukat.

A fő d megmívelésének kérdése forog kockán, ha a békekötéssel egyidőben intézkedés nem történik a gardák aggodalmait illetőleg. A híres Moatecuocelli féle elmélet, mely szerint pénz, pénz és harmadszor is pénz kell a háborúhoz: megdöbt. A háborúhoz ma kenyér, kenyér és harmadszor is csak kenyér és csak azután kell a municiój és katona és ha épen van, pénz is kell, bár azt ez a háború inkább eszoporította.

A gardák aggodalma az orszáukrán foglyoknak a gazdaságban eddig betöltött szerepére vonatkozik. Az orosz foglyok a béke komoly híreire egyszerűen nem dolgoznak, sőt tömegesen megkísérik a szökést békas hazájuk felé. A gazdaságok a tavaszi munkák előtt a legnagyobb bizonytalanságban állnak a következő — országos érdekből, hogy azonnal gondoskodás történjék a hasznavehetetlen foglyok pótlására és a békekötésnekül amugy is haszná-nyítandó foglyok helyett más munkakerő biztosítására. Ezekül nincs termés jövőre, enélkül a háború és a béke sorsa egyaránt veszélyben van.

Szőlőművelés.

Nyílt kérdés a város alvó szőlőbirtokosaihoz.

Hasonlóan súlyos a helyzet — különösen városunkban — a szőlő megmuntáltatásának kérdésénél. Már a béke esztendőben is eminenen gond-ját képezte a szőlőbirtokoknak az egész munkáltatási évre szükséges munkakerő biztosítása. Valóságos verseny fejtődött ki az akkori viszonyokhoz mérten óriásinak mondott bérek emelésével, ezáltal igyekezve elérni a munkás csapatnak egy helyre történő lekötését. A miserabilis munkaviszonyokat kimondhatlanul nagy mértékben enyhítette az igazságügyi-kormány intézkedése amely lehetővé tette a raboknak szőlőinkben leendő foglalkoztatását. A háború mint mindenre erre is károsan befolyással van. — Üresek a börtönök, nem mintha az erkölcsök javulnának, hanem mert a büntetésnek egy hányadát kitöltött és jó viseletű foglyokat feltétlenül elbocsátják, de csak azért, hogy katonai kötelezettségük-

HIREK.

Katonai előléptetések.

A februári előléptetések során Jencs Arpád csendőrnagy csendőrezredesé, Bettelheim Sándor, Dr. Csizy Béla, Görgey Gábor, Segesváry József, Zimanyi Henrik népfelkelő főhadnagyk, népfelkelő századosokká léptek elő.

— Összeírják a gazdák cséplési és özi szénázóköltségét. Az országos Szénázóköltség bizottsági akcja a gazdák részére a csépléshez és özi szénázáshoz szükséges szénamennyiséget és összeírta ilyeket küldött az alapjáni hivatalhoz, hogy azokban felvételessék, kiknek mennyi szénra van szüksége. Az összeírásba csak azok a gazdák vehetők fel, akiknek 200 magyar, 150 kat. hold, vagy ennél nagyobb gabonával bevetett területük van és széntüzelésre berendezett géppel csépelnek vagy szénázóknak. A kisebb gazdák cséplési és szénázási szükségletéről másképpen fog gondoskodni a törvény. Az összeírás hamarabb megtörténik.

— Elfogott betörő. A miskolci katonai rendőrség egy revolveres banditát fogott el néhány nappal ezelőtt, aki nemcsak Miskolcra, hanem Magyarországi felvidéki városait vasútszállítással tartotta és városunkban is több betörést, lopást követett el. Az eddig megállapított adatok szerint kb. 15-ször szökött meg a katonai rendőrség kezéből, 1916 óta állandó körözés alatt áll, néhányszor csak közrekerült, masnap vagy harmadnap mindig megugrott. Szilágyi Károly 12 ik hónapig gyalogszabaddal szakszervező a több-szörösen körözött ember, aki 1917 augusztusában került először a miskolci katonai rendőrség kezére. Miután beteg volt, a barakkórházban helyezték el, ahonnan háromszor szökött el. Majd Sátoraljaújhelyre került, ahol mindenütt megugrott a katonai rendőrség kezéből, mindenütt viharos matlat hagyva maga után. Sátoraljaújhelyen a barakkórházat fosztotta ki. Lapedőket, ágybuzát, fahéremelt lopott nagy mennyiségben. Részese a híres szatmári betöréseknek, amikor hónapokon keresztül rettegették a másod- és harmadrendű szőlőteleket Szilágyi Károly mindennapos betörései. — Néhány héttel ezelőtt Miskolcra tette át székhelyét. A katonai rendőrség, mint gyanúsait, előállította, itt valószínűleg garmadában találtak nála a hamis marsekutakat, szabadságos leveleket és igazolványokat. Ezeket nemcsak a saját ösziakra használta fel, hanem jó pénzért a katonáknak is árultotta.

— A Solymosi stagione kiállítás Sátoraljaújhelyen. Solymosi Márton, aki a haboru előtti esztendőben a városában rendezett magas nivóju művészi képművelés tette nevént Sátoraljaújhelyen ismertté, s akiknek a legmagasabb kultur igényeket is kielégítő nagyjobbzásban képművelésről sokat irnak mostanában ungvári lapjaink, legközelebb Sátoraljaújhelyre érkezik és itt Csák István,

Katona Nándor, Koszta József, Rottmann Mosart, Peke Géza, Dudits Andor, Kosztolányi Kaon Gyula, Albert Ferenc, Balla Béla, Bozsmar Ritta, Bükkerti Mariska, Borke Antal, Bosznay István, Erdőssy Béla, Éder Gyula, Hány Gyula, Glatler Ármán, Gergely Imre, Gulócsy Lajos, Hadasi Olga, Herrér Cézár, Hoyer Artur, Juszkó Béla, Kérdi-Kovács László, Kacsányi Ödön, Kiehl János, Molnár Z. János, Neogrady Antal, Nyilásy Sándor, Náray Aurél, Nádler Róbert, Olgyaj Viktor, Pörge Gergely, Pállya Csövesztin, Pállya Károly, Papp Sándor, Papp Emán, Rainercs Istvánffy Gabriella, Romek Arpád, Szontagh Tibor, Telkőssy Valer, Zombory Lajos, Zorkóssy Gyula és Udvari Géza ismertevü festőművészek képeiből kiállítást rendez.

— Sulyos baleset. Vaszilics Péter orosz fogoly, Guttaan Ignác né fuvaros lovat hajtott. A lovak hirtelen megbokrosodtak és elragadták a szekeret. Vaszilics kocsis a lovak közt suhint, amelyek keresztül galsóltak rajta, ughogy sulyos baleset és külső sérüléseket szenvedett. Beállították az Erzsébet közokrházba.

— Ukrajna gazdasági jelentősége. Ukrajna gazdaságilag az orosz birodalom legértékesebb része volt. Ezen az országon át jutni a Fekete-tengerhez, amely felé az orosz kivitel 70 százaléka irányul és amely felől az orosz behozatal 33 százaléka érkezik. A Kaukázusba, Perzsiába és Indiába a legrövidebb út Ukrajnán át vezet. Évente 250 millió métermánya gabonát termel az ország és körülbelül ugyanannyi egyéb mező gazdasági terményt. Az oroszországi repacukor őshatoda, az oroszországi dohány két harmadrésze Ukrajna termelt. A cukorkészletek Ukrajnában jelenleg is igen nagyok; ezeket juttatják meg az ukrán papirpénz legfőbb fedezetéül. Számos erdeje van az országnak igen értékes faanyaggal. A szarvasmarhaállomány b-kében harminc millió állatra becsülték. Az oroszországi széntermelés 70 százaléka és az egész világ mangántermelésének 18 százaléka onnan került ki. A legutóbbi békeévekben 17 millió tonna nyersvas és 13 millió tonna acél termelt Ukrajna, amely egyuttal Kelet-Európa egyik dűli igazbányáját tartalmazta. A sótermelés 1 millió tonna.

soványserítésekkel rendelkeznek, hogy soványserítés-állományukat legkedvesbb folyó évi március 10-ig az Országos Sertésforgalmi Iroda II. főosztályának (Budapest, V. Sas-utca 27. sz.) saját érdekükben önként ajánlják fel, mert a felajánlás elmulasztása esetén soványserítés állományuk a legelső sorban rekvizálás keresztülvitelével fog megszeresütni s olyanok a fenti, anyagi előnyt nyújtó prémiumtól. A bejelentésnek a valóságos (viven tartalmaznia kell a sertések darabszámát, életkorát, az átvészelt-ség mértvét, a páronként átlagult s annak megjelölését, hogy a sertés miskarótok és heriték-e. Mily helyt a páronként 100 kg. sulyt elérték, bejelentendők azok sertések is, melyek jelenleg páronként 100 kg.-on alul vannak. A fenti prémium az ilyen sertések után csak akkor fizetetik, ha azok bejelentése legkedvesbb folyó évi április hó 30-ig megtörténik és ha e bejelentett sertések az iroda által alkalmasnak találattak és tényleg átvétettek. 20 darabon aluli tőtelek nem jelentendők be. Azok a meszőgazdasági hialistók, akik korábban is rendszeresen foglalkoztak hialistással, tehát megfelelő hialistó telepeit rendelkeznek, sertésbejelentésükkel egyidejűleg ajánlatot tehetnek arra, hogy a birtokukban lévő beállításra alkalmas soványseritéseket a szükséges takarmány kiutalása ellenében önmaguk hialistáki megállapítandó feltételek mellett. Az Országos Sertésforgalmi Iroda az összes figyelembe jöhető körülmenyek gondos mérlegelése és feletles hatóságának irányítása alapján esetről-esetre fogja a beérkeső ajánlatokat elbírálni.

Az Országos Sertésforgalmi Iroda nyomatköszön figyelemelteti a gazdákat, hogy soványseritéseiket a kitűzött határideig önként ajánlják fel, ne csak azért mert esáttal jelentékeny anyagi előnyhöz jutnak és elkerülik a szigorú rekvizálással járó kellemetlenségeket, hanem azért is, mert az iroda a jövőben a soványseritések szabítását engedélyezni nem fogja s így a felajánlás elmulasztó gazdák amugy sem értékesíthetik majd más módon sertéseiket.

Országos Sertésforgalmi Iroda.

Felolós szerkesztő: Landemann Miksa, Szerkesztő: György Lajos.

Közgazdaság.

A sertéstartó gazdák figyelmébe!

Az Országos Közélemezési Hivatal vevető tá. kir. miniszter új 56974—1918. VI. számú rendelkezései az Országos Sertésforgalmi Irodát niza meg a hadsereg és az ország szellőkötésének biztosítása végett szükséges ipari hialistási akció megszervezésével és lebonyolításával, felhatalmazva az irodát, hogy a hialistához kellő soványserítés anyagot szükség esetén rekvizálás útján szerzesse meg. Az Országos Sertésforgalmi Iroda felhatalmazását nyert arra is, hogy mindazon állattartóknak, (tenyésztőknek) kik soványseritéseiket a rekvizálás elkerülése végett az alább kitűzött határideig önként felajánlják, arannyiben azok az iroda által alkalmasnak találattak és tényleg átvétettek, saját hialistásuk elmaradása folytán elvesztett hasznuk kárpótlásul a maximális áron felül elősuly kilogrammonként 1 korona prémiumot fizeszen.

Felhívjuk ennélfogva mindazon állattartókat (tenyésztőket), akik páronként legalább 100 kg. sulyu

Birkahús
füstölve vagy nyersen, nagyobb mennyiségben átvész
Lukács Rezső
hentes-áru nagykereskedő
Budapest, VII., Barcsay-utca 11. sz.
Telefon 138—76.

Kiválóan bevált Szőlőkötöző-zsineget
ajánl a
Hungaria Áradí Pamutgyár R. J. Aradon.
Az általános anyaghiány miatt ajánlatos a szükséglet mielőbbi fedezése, mert a csekély készletekre való tekintettel, a megrendelések csak beérkezésük sorrendjében vehetők figyelembe.

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ“
SODORNI VALÓ SZIVARKAPAPIRNAK ÁRA

1 könyvecskében 60 lap van.

ma 30 fillér.

Minden könyvecskén rajta van a védjegy.

és a gyáros aldirása

[Handwritten signature]

Landesmann M. és Tsa

o o könyvnyomdája és papirkereskedése o o

SÁTORALJAUJHELY, KAZINCZY-UTCZA 5. SZ.

Levélpapírok, számlák,
falragaszok, meghívók,
névjegyek és egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabbankészítettnek

„Felsőmagyarországi Hirlap” kiadóhivatala.

Telefonszám 10.

Hirdetések felvételnek.

Telefonszám 10.